АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Філософія права»

Розробник:
Потапенко С.А., доктор філософії в галузі права, доцент кафедри цивільного, трудового та господарського права

Спеціальність: D 8 Право
Освітній рівень: II (магістр)
Категорія дисципліни: вибіркова
Кількість кредитів: 3
Рік підготовки: II (III семестр програми)

Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні системного філософсько-правового розуміння права як соціокультурного феномену, осмисленні сутності, змісту, призначення та ціннісних засад права, опануванні основних методологічних підходів до дослідження правових явищ, концепцій праворозуміння та історичних форм розвитку філософсько-правової думки.

Зміст дисципліни спрямований на поглиблене дослідження онтологічного, антропологічного, гносеологічного, аксіологічного та інституційного вимірів права, співвідношення природного і позитивного права, права і моралі, свободи, рівності, справедливості, людської гідності, правосвідомості та влади.

Вивчення дисципліни передбачає розвиток здатності до критичного аналізу концепцій праворозуміння, філософсько-правових категорій та доктринальних підходів, аргументованого формулювання правової позиції, участі у науковій дискусії, оцінювання достовірності інформації та застосування філософсько-правової методології під час дослідження складних правових проблем.

Очікувані результати навчання

Після опанування навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен досягти таких програмних результатів навчання:

РН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

РН 2. Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами.

РН 3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

РН 4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.

РН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

РН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

РН 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

Загальна характеристика навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Філософія права» належить до вибіркових спеціальних компонентів професійної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю D8 «Право».

Предметне поле дисципліни охоплює основні поняття і категорії філософії права, методологічні підходи до осмислення правової реальності, історичні концепції розвитку філософсько-правової думки, проблеми праворозуміння, природи і структури права, взаємозв'язку права та людини, правових цінностей, правосвідомості, моралі, свободи, рівності, справедливості, влади та правових інституцій.

У процесі навчання здобувачі опановують методику філософсько-правового аналізу першоджерел, наукової літератури та доктринальних концепцій, здійснюють порівняння різних типів праворозуміння, виявляють теоретико-методологічні засади правових концепцій, аналізують дискусійні питання природи права, нормативності, справедливості, свободи, людської гідності та співвідношення права і моралі, формулюють аргументовані наукові висновки.

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні та історичні засади філософії права

Модуль присвячений дослідженню предмета, структури, основних питань і функцій філософії права, її місця у системі філософського та юридичного знання. Розглядаються методологічні рівні філософії права, основні типи праворозуміння, зокрема природно-правове мислення та юридичний позитивізм, способи філософсько-правового обґрунтування права. Окрему увагу приділено формуванню філософсько-правових концепцій в Античності та Середньовіччі.

Змістовий модуль 2. Історичні концепції розвитку філософії права

Модуль охоплює основні філософсько-правові вчення Західної Європи XV–XVIII століть, розвиток правової думки в добу Відродження, Реформації, Нового часу та Просвітництва. Аналізуються концепції кінця XVIII – середини XIX століття, зокрема філософсько-правові погляди І. Канта, Г. Гегеля, представників історичної школи права та марксизму. Розглядаються основні напрями сучасної та вітчизняної філософії права, трансформація позитивістських концепцій, розвиток неопозитивізму, постпозитивізму та сучасних природно-правових підходів.

Змістовий модуль 3. Системно-ціннісний та інституційний вимір права

Модуль спрямований на дослідження правової онтології та антропологічних засад права, природи правової реальності, співвідношення природного і позитивного права, взаємозв'язку людини та права. Аналізуються правові цінності, свобода, рівність, справедливість, людська гідність, правосвідомість, співвідношення права і моралі, універсальне та культурно-особливе у ціннісному вимірі права. Розглядається інституційний вимір права, а також філософські проблеми взаємозв'язку права і влади у сучасному суспільстві.